

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 30 Σεπτεμβρίου 2002

για τη θέσπιση ειδικού προγράμματος έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης, το οποίο θα υλοποιηθεί με άμεσες δράσεις από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (2002-2006)

(2002/836/EK)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 166 παράγραφος 04,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁽²⁾,τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 166 παράγραφος 3 της συνθήκης, η απόφαση αριθ. 1 513/2002/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για το έκτο πρόγραμμα πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, με σκοπό τη συμβολή στη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και στην καινοτομία (2002-2006)⁽⁴⁾ (καλούμενο εφεξής «πρόγραμμα πλαίσιο»), τίθεται σε εφαρμογή μέσω ειδικών προγραμμάτων σε καθένα από τα οποία διευκρινίζονται οι λεπτομέρειες της υλοποίησής του, καθορίζεται η διάρκειά του και προβλέπονται τα σχετικά μέσα που κρίνονται απαραίτητα.
- (2) Το πρόγραμμα πλαίσιο διαρθρώνεται γύρω από τρεις βασικούς άξονες δραστηριοτήτων: «Εστίαση και ολοκλήρωση της κοινοτικής έρευνας», «Δόμηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας», και «Ενίσχυση των θεμελίων του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας» για τον πρώτο εξ αυτών, οι άμεσες δράσεις που διεξάγονται από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) θα πρέπει να υλοποιηθούν από το παρόν ειδικό πρόγραμμα, ενώ συμβάλλουν εν μέρει στους στόχους των άλλων δύο.
- (3) Κατά την εκτέλεση της αποστολής του που συνίσταται στην παροχή επιστημονικής και τεχνικής στήριξης στις κοινοτικές πολιτικές, το ΚΚΕρ θα συνεισφέρει ενεργά στη δημιουργία κοινοτικού συστήματος επιστημονικών και τεχνικών σημείων αναφοράς, ιδίως συμμετέχοντας σε δίκτυα αρμόδιων εθνικών ιδρυμάτων.

- (4) Κατά την υλοποίηση του παρόντος προγράμματος σύμφωνα με την αποστολή του, το ΚΚΕρ θα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ασφάλεια των πολιτών από άποψη, π.χ., προστασίας του περιβάλλοντος, υγειονομικής περιδάλυψης ή προστασίας από την απάτη.
- (5) Στο παρόν πρόγραμμα θα πρέπει να εφαρμοστούν, όσον αφορά τη διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας, οι κανόνες συμμετοχής επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων και οι κανόνες διάδοσης των αποτελεσμάτων της έρευνας, για την υλοποίηση του προγράμματος πλαισίου (καλούμενοι εφεξής «κανόνες συμμετοχής και διάδοσης»).
- (6) Κατά την υλοποίηση του παρόντος προγράμματος, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην ενίσχυση της κινητικότητας και της κατάρτισης των ερευνητών, καθώς και στην προώθηση της καινοτομίας στην Κοινότητα.
- (7) Για τους σκοπούς της υλοποίησης του παρόντος προγράμματος, εκτός από τη συνεργασία που προβλέπεται στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο ή στις Συμφωνίες Σύνδεσης, ενδέχεται να κριθεί σκόπιμη η ανάπτυξη δραστηριοτήτων διεθνούς συνεργασίας, ιδίως βάσει του άρθρου 170 της συνθήκης, με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς.
- (8) Κατά την υλοποίηση του παρόντος προγράμματος, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις υποψήφιες χώρες. Το ΚΚΕρ θα συμβάλλει ενεργά στη μεταφορά του «κοινοτικού κεκτημένου» των διαφόρων πολιτικών της Κοινότητας.
- (9) Κατά τη διεξαγωγή των ερευνητικών δραστηριοτήτων που θα αναληφθούν βάσει του παρόντος προγράμματος, θα πρέπει να τηρούνται οι θεμελιώδεις αρχές δεοντολογίας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αντανακλώνται στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (10) Σε συνέχεια της ανακοίνωσης της Επιτροπής με τίτλο «Γυναίκες και επιστήμη» του ψηφίσματος του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 1999 με θέμα Γυναίκες και Επιστήμη⁽⁵⁾ και του σχετικού ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 3ης Φεβρουαρίου 2000, έχει τεθεί σε εφαρμογή ένα σχέδιο δράσης με σκοπό την ενίσχυση και βελτίωση της θέσης των γυναικών στις επιστήμες και την έρευνα, και είναι απαραίτητο να ενισχυθεί περαιτέρω η σχετική δράση.

(1) ΕΕ C 181 Ε της 30.7.2002, σ. 94.

(2) Γνώμη που διατυπώθηκε στις 12 Ιουνίου 2002 δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

(3) ΕΕ C 221 της 17.9.2002, σ. 97.

(4) ΕΕ L 232 της 29.8.2002, σ. 1.

(5) ΕΕ C 201 της 16.7.1999, σ. 1.

(11) Η υλοποίηση του παρόντος προγράμματος θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από ευελιξία, αποτελεσματικότητα και διαφάνεια, να λαμβάνει υπόψη τις σχετικές ανάγκες των χρηστών του ΚΚΕρ και των κοινοτικών πολιτικών, και παράλληλα να συμμορφώνεται προς το στόχο της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας. Οι ερευνητικές δραστηριότητες που θα αναληφθούν βάσει του παρόντος προγράμματος θα πρέπει να αναπροσαρμόζονται, ανάλογα με την περίπτωση, σε συνάρτηση με τις ανάγκες αυτές και τις επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις.

Άρθρο 2

Σύμφωνα με το Παράρτημα II του προγράμματος πλαισίου, το ποσό που κρίνεται απαραίτητο για την εκτέλεση του ειδικού προγράμματος ανέρχεται σε 760 εκατομμύρια EUR. Στο Παράρτημα II της παρούσας απόφασης παρατίθεται ενδεικτική κατανομή του ως άνω ποσού.

Άρθρο 3

(12) Το ΚΚΕρ θα εξακολουθήσει να τηρεί τις απαιτήσεις των κοινοτικών πολιτικών όπως αυτές εκφράζονται από τους χρήστες του· για να εκτελέσει όντως το καθήκον αυτό, το ΚΚΕρ θα διατηρεί κατάλληλη ισορροπία με τις ερευνητικές δραστηριότητες που απαιτούνται για την επίτευξη επιστημονικής αριστείας.

1. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την εκτέλεση του ειδικού προγράμματος.

(13) Το ΚΚΕρ θα πρέπει ενεργά να αναπτύξει δραστηριότητες για τη μεταφορά καινοτομίας και τεχνολογίας.

2. Το ειδικό πρόγραμμα υλοποιείται με χρήση των μέσων που ορίζονται στα Παραρτήματα I και III του προγράμματος πλαισίου και στο Παράρτημα III της παρούσας απόφασης.

(14) Κατά την εκτέλεση του παρόντος προγράμματος, η Επιτροπή θα πρέπει να ζητά τη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΚΕρ, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της απόφασης 96/282/Ευρατόμ της Επιτροπής, της 10ης Απριλίου 1996, περί αναδιοργάνωσης του Κοινού Κέντρου Ερευνών (1).

3. Στο ειδικό πρόγραμμα εφαρμόζονται, όσον αφορά τη διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας, οι κανόνες συμμετοχής επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων και οι κανόνες διάδοσης των αποτελεσμάτων της έρευνας (καλούμενοι εφεξής «κανόνες συμμετοχής και διάδοσης»).

(15) Η Επιτροπή θα πρέπει να μεριμνήσει, εν ευθέτω χρόνω, για τη διενέργεια ανεξάρτητης αξιολόγησης των δραστηριοτήτων που υλοποιούνται στα πεδία που καλύπτει το παρόν πρόγραμμα.

Άρθρο 4

(16) Για το επιστημονικό και τεχνολογικό περιεχόμενο του παρόντος ειδικού προγράμματος ζητήθηκε η γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΚΕρ,

1. Για την υλοποίηση του ειδικού προγράμματος, η Επιτροπή εκπονεί πρόγραμμα εργασίας στο οποίο προσδιορίζει λεπτομερέστερα τους στόχους και τις επιστημονικές και τεχνολογικές προτεραιότητες που καθορίζονται στο Παράρτημα I, καθώς και το χρονοδιάγραμμα και τις ρυθμίσεις υλοποίησης του ειδικού προγράμματος· το πρόγραμμα εργασίας τίθεται στη διάθεση όλων των ενδιαφερομένων.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 1513/2002/ΕΚ για το πρόγραμμα πλαίσιο (καλούμενη εφεξής «πρόγραμμα πλαίσιο»), θεσπίζεται ειδικό πρόγραμμα έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης, το οποίο θα υλοποιηθεί με άμεσες δράσεις από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (καλούμενο εφεξής «ειδικό πρόγραμμα») για την περίοδο από τις 30 Σεπτεμβρίου 2002 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006.

2. Οι στόχοι και οι επιστημονικές και τεχνολογικές προτεραιότητες του ειδικού προγράμματος παρατίθενται στο Παράρτημα I.

Άρθρο 5

Για τους σκοπούς της υλοποίησης του ειδικού προγράμματος, η Επιτροπή ζητά τη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΚΕρ σύμφωνα με την απόφαση 96/282/Ευρατόμ της Επιτροπής.

(1) ΕΕ L 107 της 30.4.1996, σ. 12.

Η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με την πορεία υλοποίησης του παρόντος ειδικού προγράμματος.

Άρθρο 6

1. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του προγράμματος πλαισίου, η Επιτροπή υποβάλλει τακτικές εκθέσεις σχετικά με τη γενική πρόοδο της υλοποίησης του ειδικού προγράμματος· οι εκθέσεις αυτές περιλαμβάνουν πληροφορίες για τις οικονομικές πτυχές.

2. Η Επιτροπή μεριμνά για τη διενέργεια ανεξάρτητης αξιολόγησης των δραστηριοτήτων που υλοποιούνται στα πεδία που καλύπτει το ειδικό πρόγραμμα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 6 του προγράμματος πλαισίου.

Άρθρο 7

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 30 Σεπτεμβρίου 2002.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

B. BENDTSEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ΚΚΕρ εκτελεί το πρόγραμμα εργασίας του έχοντας ως αποστολή να προσφέρει επιστημονική και τεχνική υποστήριξη, με γνώμονα τις ανάγκες των πελατών του, για τη σύλληψη, την υλοποίηση και την παρακολούθηση των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ΚΚΕρ υπηρετεί το κοινό συμφέρον των κρατών μελών, ενώ παράλληλα διατηρεί την ανεξαρτησία του από συγκεκριμένα συμφέροντα, ιδιωτικά ή εθνικά και, με την ιδιότητα αυτήν, παρέχει υποστήριξη όταν υπάρχει ανάγκη ευρωπαϊκής παρέμβασης.

Η συμβολή του ΚΚΕρ στο πρόγραμμα πλαίσιο συνεκτιμά τις συστάσεις που διατυπώθηκαν μετά τις πρόσφατες αξιολογήσεις του ΚΚΕρ και τις απαιτήσεις που επιβάλλει η μεταρρύθμιση της Επιτροπής. Ειδικότερα περιλαμβάνει:

- ενίσχυση του προσανατολισμού προς το χρήστη
- δραστηριότητες δικτύωσης για τη δημιουργία μιας ευρείας βάσης γνώσεων και, στο πνεύμα του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (EXE), την ενίσχυση της συμμετοχής των εργαστηρίων, της βιομηχανίας και των κανονιστικών αρχών των κρατών μελών και των υποψηφίων για ένταξη κρατών, στην επιστημονική και τεχνολογική υποστήριξη που παρέχεται στις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- συγκέντρωση των δραστηριοτήτων σε επιλεγμένα θέματα: κατάρτιση των ερευνητών που χρησιμοποιούν, ιδίως, εγκαταστάσεις μεγάλης κλίμακας και ειδικευμένα εργαστήρια.

Η συμβολή του ΚΚΕρ ανταποκρίνεται σε ανάγκες και απαιτήσεις οι οποίες έχουν διατυπωθεί ρητά, κυρίως από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, και οι οποίες έχουν εντοπιστεί και αναπροσαρμόζονται μέσω συστηματικών και τακτικών επαφών⁽¹⁾.

Στους τομείς αρμοδιότητάς του, η συμβολή του ΚΚΕρ αποβλέπει στη δημιουργία συνεργιών με τις σχετικές θεματικές προτεραιότητες των άλλων ειδικών προγραμμάτων, κυρίως μέσω της επιδίωξης της συμπληρωματικότητας μεταξύ έμμεσης και άμεσης δράσης και μέσω της συμμετοχής στην έμμεση δράση, με σκοπό να προσδώσει, κατά περίπτωση, προστιθέμενη αξία στις εργασίες που διεξάγονται στο πλαίσιο αυτών (π.χ. με σύγκριση και επικύρωση δοκιμών και μεθόδων ή με ολοκλήρωση των αποτελεσμάτων για τους σκοπούς της χάραξης πολιτικής).

Το πολιτικό και θεσμικό πλαίσιο εντός του οποίου λειτουργεί το ΚΚΕρ έχει εξελιχθεί σημαντικά κατά τα τελευταία έτη. Οι ταχείες τεχνολογικές εξελίξεις, ιδίως στη βιοτεχνολογία και στην κοινωνία της πληροφορίας, μεταβάλλουν την κοινωνία μας επιβάλλοντας νέες απαιτήσεις στους υπευθύνους χάραξης πολιτικής, οι οποίοι καλούνται να προστατεύσουν τον πολίτη και, ταυτόχρονα, να διασφαλίσουν την ανταγωνιστικότητα στο πλαίσιο της παγκόσμιας οικονομίας. Οι κρίσεις επιπτώσεων των καταναλωτών και οι αυξανόμενες επιπτώσεις της τεχνολογίας στην καθημερινή ζωή έχουν ως αποτέλεσμα να φέρουν οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής της Ευρώπης και του κόσμου την ευθύνη για τη διασφάλιση αξιόπιστων επιστημονικών εισροών για ολόκληρη τη διαδικασία χάραξης πολιτικής. Εδώ συμπεριλαμβάνεται η ικανότητα ταχείας αντίδρασης σε περίπτωση απρόβλεπτων συνθηκών και η διαμόρφωση μιας πιο υπεύθυνης στάσης όσον αφορά τις δυνητικά μακροπρόθεσμες επιπτώσεις των επιστημονικών και τεχνολογικών εξελίξεων. Η ανάπτυξη κοινών ευρωπαϊκών συστημάτων επιστημονικής και τεχνικής αναφοράς, όπως προβλέπεται στο πλαίσιο του EXE, αποτελεί σημαντικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση.

Με την επανεστίαση της αποστολής του ΚΚΕρ στην υποστήριξη των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁽²⁾, το πρόγραμμα πλαίσιο ανοίγει ένα καινούριο κεφάλαιο όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο το ΚΚΕρ θα διεξάγει τις δραστηριότητές του. Το ΚΚΕρ από μόνο του δεν είναι σε θέση να καλύψει ολόκληρο το φάσμα της επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης που είναι απαραίτητη σε ένα τέτοιο πλαίσιο. Το προτεινόμενο πρόγραμμα εργασίας του διέπεται από τρία χαρακτηριστικά: (i) συγκέντρωση, (ii) άνοιγμα και δικτύωση και (iii) προσανατολισμός στον πελάτη. Θα αναπτυχθούν κατάλληλα μέσα για την επίτευξη των στόχων αυτών και θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ομαδοποίηση των σχεδίων που συμβάλλουν σε συγκεκριμένους τομείς πολιτικής (βλέπε Παράρτημα ΙΙΙ).

Το ΚΚΕρ, ως εσωτερική υπηρεσία ETA της Επιτροπής,

- θα παρέχει επιστημονική και τεχνολογική υποστήριξη, με γνώμονα τη ζήτηση, τη διαμόρφωση, την ανάπτυξη, την υλοποίηση και την παρακολούθηση της ευρωπαϊκής πολιτικής στους τομείς αρμοδιότητάς του,
- θα συμβάλλει στη δημιουργία κοινών επιστημονικών και τεχνικών συστημάτων αναφοράς στο πλαίσιο του EXE.

⁽¹⁾ Ετήσια εργαστήρια χρηστών, διημερησιακή ομάδα των ΓΔ χρηστών, διμερείς συμφωνίες, σε συνεργασία με την ομάδα χρηστών υψηλού επιπέδου.

⁽²⁾ Εκ πλήρωσης της αποστολής του ΚΚΕρ στον EXE. Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η υποστήριξη των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το ΚΚΕρ συνίσταται στην παροχή τεχνικής υποστήριξης σε θέματα που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος, την ασφάλεια των πολιτών και την δημόσια τάξη, καθώς και την αιχμώδη ανάπτυξη. Οι σχετικές δραστηριότητες συμπεριλαμβάνουν εκτίμηση κινδύνων, δοκιμές, επικύρωση και βελτίωση μεθόδων, υλικών και τεχνολογιών για την υποστήριξη μια σειράς πολιτικών — ασφάλεια των τροφίμων, χημικές ουσίες, ποιότητα του αέρα, ποιότητα των υδάτων, πυρηνική ασφάλεια, καταπολέμηση της απάτης. Η υποστήριξη αυτή θα παρασχεθεί σχεδόν εξ ολοκλήρου σε στενή συνεργασία με εργαστήρια και ερευνητικά κέντρα των κρατών μελών και τρίτων χωρών. Για την επίτευξη του εν λόγω στόχου, το ΚΚΕρ έχει επανεξιασεί τις μη πυρηνικές δραστηριότητές του σε δύο κύριους τομείς οι οποίοι υποστηρίζονται από οριζόντια τεχνολογία:

- Τρόφιμα, χημικά προϊόντα και υγεία
- Περιβάλλον και αιχμώδης ανάπτυξη.

Οι κύριοι τομείς συμπληρώνονται από τις εξής οριζόντιες δραστηριότητες:

- τεχνολογικές προοπτικές
- υλικά αναφοράς και μετρήσεις
- δημόσια ασφάλεια και καταπολέμηση της απάτης.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

2.1 Τρόφιμα, χημικά προϊόντα και υγεία

Η προστασία της υγείας των καταναλωτών, ιδίως από δυνητικές επιβλαβείς επιπτώσεις των προσμειξών στα τρόφιμα και των χημικών προϊόντων, αποτελεί βασική ευρωπαϊκή πολιτική. Αυτό αποδεικνύεται από τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Τροφίμων και την ανάπτυξη μιας νέας κοινοτικής πολιτικής για τις χημικές ουσίες.

Στο πρόγραμμα πλαίσιο 2002-2006, το ΚΚΕρ θα ανταποκριθεί σε μια σειρά ειδικών απαιτήσεων που συνδέονται με

- τις ταχέως εξελισσόμενες κοινοτικές πολιτικές για τα τρόφιμα και τις χημικές ουσίες,
- τους στόχους της αρχής της προφύλαξης,
- τα μέληματα του κοινού όσον αφορά την υγεία.

Το ΚΚΕρ θα αναπτυχθεί περαιτέρω ως κέντρο επιστημονικής αναφοράς και επικύρωσης σε επιλεγμένους τομείς που συνδέονται με την ποιότητα και την ασφάλεια των τροφίμων, την ασφάλεια των χημικών προϊόντων, την κοινοτική διάσταση της υποδομής χημικών μετρήσεων/μετρολογίας και τις πληροφορίες σχετικά με την υγεία. Η στρατηγική του ΚΚΕρ βασίζεται πρωτίστως στην εκτεταμένη δικτύωση με εργαστήρια των κρατών μελών, στη διατήρηση προηγμένων εγκαταστάσεων αναλύσεων, στις μετρήσεις αναφοράς και στην παραγωγή υλικών, καθώς και στην ευρεία εξειδίκευσή του στις βιολογικές επιστήμες, συμπεριλαμβανομένης της πρωτεϊνωματικής και της βιοπληροφορικής. Προς υποστήριξη των σχετικών πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα παρέχονται υπηρεσίες όπως συστήματα πληροφοριών, τράπεζες δεδομένων (π.χ. μοριακό μητρώο). Λόγω του καινοφανούς χαρακτήρα πολλών θεμάτων και της πολυπλοκότητας του κανονιστικού περιβάλλοντος, θα δοθεί επίσης προτεραιότητα στην κατάρτιση. Οι εργασίες θα εστιασθούν στις ακόλουθες προτεραιότητες:

- ασφάλεια και ποιότητα των τροφίμων
- γενετικώς τροποποιημένοι οργανισμοί
- χημικά προϊόντα
- βιοϊατρικές εφαρμογές

Ασφάλεια και ποιότητα των τροφίμων

Θα δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη και την επικύρωση αξιόπιστων μεθόδων και υλικών αναφοράς για την ανίχνευση προσμειξών (φυσικών, όπως οι μυκοτοξίνες, και τεχνητών, όπως τα PCB), καταλοίπων (π.χ. εντομοκτόνα, αυξητικές ορμόνες και κτηνιατρικά φάρμακα) και συστατικών και προσθέτων στα τρόφιμα και στις ζωοτροφές. Πρωταρχικός ρόλος του ΚΚΕρ θα είναι ο συντονισμός των δοκιμών μεθόδων και υλικών και η υποβολή των εγκεκριμένων αποτελεσμάτων με σκοπό την υποστήριξη της αξιολόγησης και της διαχείρισης κινδύνων (παρέχοντας πολύτιμη υποστήριξη στα Εργαστήρια Αναφοράς της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τα Κτηνιατρικά Κατάλοιπα). Δεδομένου ότι οι περισσότερες ασθένειες που μεταδίδονται μέσω των τροφίμων προέρχονται από μικροβιολογική μόλυνση, συμπεριλαμβανομένης της μόλυνσης από ιούς, θα δοθεί έμφαση στην αξιολόγηση των νέων προσεγγίσεων για τον ταχύ εντοπισμό και παρακολούθησή τους. Η έρευνα στη γονιδιωματική και στην πρωτεϊνωματική θα εντοπίσει την αιτία πολλών προβλημάτων που συνδέονται με τα τρόφιμα όπως η αλλεργιογένεση, καθώς και τη φύση των ασθενειών τύπου ΜΣΕ. Το ΚΚΕρ θα διατηρήσει την ευελιξία του όσον αφορά την αντιμετώπιση νέων ζητημάτων δημόσιας υγείας καθώς αυτά θα ανακύπτουν και θα καταβάλει επιπλέον προσπάθειες στον τομέα της μικροβιολογίας.

Η τυποποίηση των δοκιμών και η αξιολόγηση νέων μεθόδων για την ακριβή ανίχνευση της ΣΕΒ και της ΜΣΕ θα συμπεριλάβει τη διενέργεια ευρείας κλίμακας ποιοτικού ελέγχου των μετά θάνατον δοκιμών στα σφαγεία, σε συνεργασία με τις αρμόδιες ΓΔ, την ad hoc επιστημονική επιτροπή για την ΜΣΕ και κορυφαία εργαστήρια στον τομέα της έρευνας της ΜΣΕ. Το ΚΚΕρ θα διερευνήσει την τύχη υλικών ειδικού κινδύνου. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις πτυχές ασφάλειας των ζωοτροφών, οι οποίες αποτελούν τον πρώτο κρίκο της τροφικής αλυσίδας.

Η ποιότητα των τροφίμων θα αποκτήσει μεγαλύτερη σημασία λόγω της σχέσης μεταξύ υγείας και τροφίμων. Εκτός από την αξιολόγηση της συμμόρφωσης προς τους κανόνες σήμανσης (ανίχνευση της απάτης και της νοθείας), υπάρχει μεγάλη ανάγκη να εκτιμηθεί η αποτελεσματικότητα ή/και οι παρενέργειες των συμπληρωμάτων διατροφής και των λειτουργικών τροφίμων. Λόγω της αυξανόμενης προτίμησης του κοινού για βιολογικά τρόφιμα πρέπει να υπάρξουν κατάλληλες μέθοδοι για την εκτίμηση της γνησιότητάς τους. Το ΚΚΕρ θα επικεντρώσει την τεχνογνωσία του στον τομέα της γνησιότητας των τροφίμων, εν όψει της εμφάνισης των «φαρμακοτροφίμων» και της αποτελεσματικότητάς τους.

Θα διεξαχθεί έρευνα τεχνολογικών προοπτικών όσον αφορά την ανάπτυξη προϊόντων διατροφής, βιώσιμων μεθόδων γεωργίας και διαδικασιών παραγωγής τροφίμων, καθώς και όσον αφορά τις επιπτώσεις των πολιτικών για την ασφάλεια των τροφίμων στον τομέα της γεωργικής βιομηχανίας τροφίμων.

Γενετικώς τροποποιημένοι οργανισμοί (ΓΤΟ)

Το ΚΚΕρ θα παρέχει αξιολογία επιστημονική και τεχνική υποστήριξη στον τομέα της παρουσίας των ΓΤΟ στα τρόφιμα και στο περιβάλλον. Η εν λόγω υποστήριξη θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού δικτύου εργαστηρίων για τους ΓΤΟ, υπό το συντονισμό του ΚΚΕρ, κατόπιν αιτήσεως των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στα καθήκοντά του περιλαμβάνεται η ανάπτυξη και η επικύρωση μεθόδων ανίχνευσης ΓΤΟ, ο εντοπισμός και η ποσοτική εκτίμησή τους, η αύξηση του φάσματος των πιστοποιημένων υλικών αναφοράς (νέα είδη, μεταποιημένα τρόφιμα), η ανάπτυξη βιομοριακών βάσεων δεδομένων και η κατάρτιση. Οι ερευνητικές δραστηριότητες (π.χ. όσον αφορά τη δειγματοληψία και την ανιχνευσιμότητα) που επικεντρώνονται στις νέες ποικιλίες τροφίμων και ζωοτροφών ή στην αντιμετώπιση του προβλήματος των ειδών η χρήση των οποίων δεν επιτρέπεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα διεξαχθούν με σκοπό την υποστήριξη των ρυθμιστικών αναγκών και την επίτευξη εναρμόνισης σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Η μελέτη των ΓΤΟ εντός του περιβάλλοντος θα απαιτήσει την απόκτηση νέας τεχνογνωσίας, προκειμένου να εξεταστούν οι πτυχές γενετικής, βιοποικιλότητας και γεωπονίας όσον αφορά την εισαγωγή νέων οργανισμών στο περιβάλλον.

Χημικά προϊόντα

Η νέα κοινοτική πολιτική για τις χημικές ουσίες θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στην υποστήριξη που απαιτείται από το ΚΚΕρ⁽¹⁾ για ολόκληρο το παρόν πρόγραμμα πλαίσιο. Ο ρόλος του ΚΚΕρ θα περιλαμβάνει τη διεξαγωγή ενός εκτενούς προγράμματος ρύθμισης των χημικών ουσιών· αυτό θα ενισχύσει τους ήδη στενούς δεσμούς με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, τη βιομηχανία και τους διεθνείς οργανισμούς π.χ. τον ΟΟΣΑ. Η πείρα στην αξιολόγηση κινδύνων και η τεχνογνωσία του Ευρωπαϊκού Γραφείου Χημικών Ουσιών θα αποτελέσουν επίσης στέρεα βάση για τη διεξαγωγή σημαντικής ερευνητικής προσπάθειας στον εν λόγω τομέα.

Η επικύρωση εναλλακτικών μεθόδων για τις δοκιμές επί ζώων θα αποκτήσει μεγαλύτερη σημασία για την υποστήριξη του νέου προγράμματος δοκιμών της νέας πολιτικής για τις χημικές ουσίες. Θα διεξαχθεί επίσης έρευνα για την ασφάλεια των εμβολίων, καθώς και στον εξαιρετικού ενδιαφέροντος τομέα των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων που έχουν οι επαναλαμβανόμενες χαμηλές δόσεις δυνητικά επικίνδυνων ουσιών.

Συνεχίζεται η ανταλλαγή επικυρωμένων πληροφοριών μέσω τηλεματικής για την υγεία και τα φάρμακα, μεταξύ των ρυθμιστικών αρχών των υποψηφίων χωρών και η διάδοσή τους σε όλες τις ομάδες χρηστών, συμπεριλαμβανομένων των καταναλωτών και των ασθενών.

Το ΚΚΕρ θα συμβάλει στην αξιολόγηση των κινδύνων των υφιστάμενων επικίνδυνων ουσιών, δίνοντας προσοχή στην μετανάστευση επιβλαβών ενώσεων από υλικά που έρχονται σε επαφή με τον άνθρωπο και τα τρόφιμα, π.χ. πλαστικοποιητές στα παιχνίδια και επιβλαβείς επιπτώσεις των καλλυντικών. Θα αναληφθούν επίσης αναλύσεις προοπτικών όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ, αφενός, των πολιτικών της Κοινότητας, και, αφετέρου, της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής χημικής βιομηχανίας.

(¹) Συμπεριλαμβανομένων των εργασιών του Ευρωπαϊκού Γραφείου Χημικών Ουσιών του ΚΚΕρ.

Βιοϊατρικές εφαρμογές

Η γήρανση του πληθυσμού θα μεταβάλει αναπόφευκτα τη μορφή της ζήτησης για συστήματα υγείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το ΚΚΕρ προτίθεται να εφαρμόσει την τεχνογνωσία που διαθέτει σε υλικά και στις βιολογικές επιστήμες, στη βιοσυμβατότητα και στη μακροπρόθεσμη αξιοπιστία των εμφυτευμάτων, καθώς και στη χρήση οπτικών τεχνικών σε ελάχιστα επεμβατικά ιατρικά συστήματα. Οι εν λόγω εργασίες απαιτούν δικτύωση με ερευνητικά εργαστήρια, νοσοκομεία, τη βιομηχανία και τις ρυθμιστικές αρχές. Το ΚΚΕρ θα εργαστεί επίσης προς την κατεύθυνση ενός παγκοσμίως αποδεκτού συστήματος κλινικών διαγνωστικών μετρήσεων, σε συνεργασία με την Διεθνή Ομοσπονδία Κλινικής Χημείας (οδηγίες για τα ιατροτεχνολογικά βοηθήματα που χρησιμοποιούνται στη διάγνωση in-vitro).

Οι εγκαταστάσεις του ΚΚΕρ στον τομέα των πυρηνικών και των ισοτόπων και η τεχνογνωσία του στην παραγωγή και χρήση ραδιενεργών και σταθερών ισοτόπων θα χρησιμοποιηθούν επίσης για ιατρικούς σκοπούς, όπως σε νέα είδη θεραπείας του καρκίνου [ανοσοθεραπεία με ακτινοβολία σωματιδίων άλφα, θεραπεία μέσω δέσμευσης νετρονίων βορίου (Boron Neutron Capture Therapy — BNCT)], καθώς επίσης και σε κλινικά υλικά αναφοράς.

2.2. Περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη

Η ποιότητα και η χρήση του νερού, του αέρα και του εδάφους, η αειφόρος χρήση της ενέργειας και η απειλή αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη συνιστούν προβληματισμούς που απασχολούν όλο και περισσότερο τον πολιτικό κόσμο. Οι κοινοτικές πολιτικές εξελίξεις στους εν λόγω τομείς απαιτούν σωστή γνώση των αιτιών, των διαδικασιών, των επιπτώσεων και των τάσεων. Το ΚΚΕρ καθορίζει το πρόγραμμά του κατά τρόπο που να λαμβάνει πλήρως υπόψη τις εν λόγω απαιτήσεις. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το ΚΚΕρ θα εδραιώσει το ρόλο του ως κέντρου γνώσεων και αναφοράς σε περιβαλλοντικά θέματα σημαντικής ευρωπαϊκής διάστασης. Θα το επιτύχει με την όλο και μεγαλύτερη συμμετοχή του σε δίκτυα αναφοράς με τα κράτη μέλη και διεθνώς, ιδίως με τις υποψήφιες χώρες. Η προσφορά του στη διαδικασία χάραξης πολιτικής θα ενισχυθεί με την ανάπτυξη στενότερης εταιρικής σχέσης με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής και με την επιδίωξη τεχνοοικονομικής έρευνας προοπτικών που θα καλύπτει όλες της πολιτικές. Θα δοθεί επίσης προσοχή στην ενίσχυση της συνεργίας με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, με ιδιαίτερη έμφαση στη διάδοση των επιστημονικών αποτελεσμάτων. Το πρόγραμμα καλύπτει τους ακόλουθους τομείς:

- εκτίμηση και πρόληψη των δυσμενών παγκόσμιων μεταβολών·
- προστασία του ευρωπαϊκού περιβάλλοντος (αέρας, νερό και χερσαίοι πόροι)·
- συμβολή στην αειφόρο ανάπτυξη (νέες και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, περιβαλλοντική εκτίμηση)·
- στήριξη της Παγκόσμιας Παρακολούθησης του Περιβάλλοντος και της Ασφάλειας (GMES).

Εκτίμηση και πρόληψη των δυσμενών παγκόσμιων μεταβολών

Το ΚΚΕρ θα παράσχει υποστήριξη στην ανάπτυξη της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση της αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη, αξιοποιώντας τη συνδυασμένη του τεχνογνωσία σε θέματα μοντελοποίησης, τεχνικά, κοινωνικοοικονομικά και ερευνητικά θέματα. Η εφαρμογή του πρωτοκόλλου του Κυότο απαιτεί την κατανόηση των αιτιών που προκαλούν και των διαδικασιών που διέπουν τους κύκλους των θερμοκηπιακών αερίων. Για το ΚΚΕρ θα αποτελέσει προτεραιότητα η άμεση στήριξη του μηχανισμού παρακολούθησης των θερμοκηπιακών αερίων (απόφαση 1999/296/ΕΚ του Συμβουλίου) (1). Εν προκειμένω, κρίσιμη συνιστώσα του ρόλου του ΚΚΕρ είναι η κάλυψη του κενού γνώσεων μέσω της ειδικής του ερευνητικής συμβολής. Οι εργασίες του θα εστιασθούν στην καθιέρωση ενός συστήματος αναφοράς, το οποίο θα βελτιώσει την ποιότητα των δεδομένων και θα μειώσει την αβεβαιότητα. Κρίσιμο τμήμα αυτών αποτελεί η παρακολούθηση των μεταβολών όσον αφορά την κάλυψη γης, τη χρήση γης και τη δασοκομία σε διάφορες κλίμακες (βλέπε επίσης GMES). Τα ενεργειακά σενάρια για το μέλλον, καθώς και οι προβλέψεις για τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα αποτελούν επίσης βασικό στοιχείο για την εφαρμογή των σχετικών μέτρων. Θα διερευνηθούν επίσης οι πολιτικές επιλογές για τη μείωση των εκπομπών με οικονομικά αποδοτικό τρόπο. Προκειμένου να μεγιστοποιήσει τις προσπάθειές του, το ΚΚΕρ θα διεξάγει τις δραστηριότητές του όσον αφορά τις παγκόσμιες μεταβολές στο πλαίσιο μιας ειδικής ομάδας δραστηριοτήτων. Είναι δυνατόν επίσης να εξεταστούν θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή της πολιτικής για το κλίμα, την παγίδευση του διοξειδίου του άνθρακα, τις μετρήσεις της ποιότητας του αέρα, τη δυναμική του όζοντος και την υπερϊώδη ακτινοβολία στην Ευρώπη.

Προστασία του ευρωπαϊκού περιβάλλοντος

- Διαφύλαξη της ποιότητας του αέρα

Η ατμοσφαιρική ρύπανση αποτελεί πρωτεύουσα ανησυχία των Ευρωπαίων πολιτών και αποτελεί επίσης αντικείμενο μιας ευρείας δέσμης κανονιστικών μέσων (π.χ. Clean Air for Europe Programme — Πρόγραμμα Καθαρός Αέρας για την Ευρώπη). Οι ακρογωνιαίοι λίθοι των προσπαθειών του ΚΚΕρ θα είναι:

- η εκτίμηση των εκπομπών των οχημάτων και των σταθερών πηγών (νέες οδηγίες για τις εκπομπές, προδιαγραφές για το πετρέλαιο ντίζελ/τη βενζίνη, νέα καύσιμα, εκπομπές σωματιδίων και διοξίνης· εναρμόνιση/τυποποίηση κύκλων δοκιμών αναφοράς παγκοσμίως επιπέδου και μεθόδων μέτρησης βιομηχανικών εκπομπών),

(1) ΕΕ L 117 της 5.5.1999, σ. 35.

- η εξασφάλιση αναφοράς για την εφαρμογή και τη βελτίωση των οδηγιών για την ποιότητα του αέρα (ποσοτική ανάλυση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, τεχνικές παρακολούθησης, προ-τυποποιητικές εργασίες, μέθοδοι αξιολόγησης των επιπτώσεων των πολιτικών για την ποιότητα του αέρα στην έκθεση του ανθρώπου στη ρύπανση και εργαλεία μοντελοποίησης για ανάλυση δεδομένων και συγκρίσεις σεναρίων μείωσης των εκπομπών,
- η αξιολόγηση των επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στη δημόσια υγεία, ιδίως σε αστικές περιοχές.

Θα διεξαχθεί διατομεακή ολοκληρωμένη ανάλυση των πολιτικών για τις μεταφορές, την ενέργεια, την υγεία και τις επιχειρήσεις, προκειμένου να καθοριστούν οι επιπτώσεις τους στα επίπεδα των εκπομπών και της ρύπανσης του περιβάλλοντος. Οι εργασίες θα διεξαχθούν στο πλαίσιο μεγάλων δικτύων εμπειρογνομώνων, με τη συμμετοχή εκπροσώπων της αυτοκινητοβιομηχανίας και της βιομηχανίας παραγωγής ενέργειας.

Ποιότητα του νερού

Το νερό αποτελεί κύριο πόρο για το μέλλον· η διατήρηση των φυσικών υδατικών πόρων και η διασφάλιση της καλής ποιότητας του πόσιμου νερού έχουν ιδιαίτερη σημασία. Η οδηγία πλαίσιο για το νερό θα επιβάλει το συντονισμό και την εναρμόνιση των διαδικασιών παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων που προβλέπονται από όλα τα υφιστάμενα κανονιστικά μέσα της Κοινότητας κατά τα έξι επόμενα έτη. Θα συνεχιστεί η έρευνα που οδηγεί στην εναρμόνιση της κοινής βάσης δεδομένων με τις εκθέσεις που υποβάλλουν τα κράτη μέλη σχετικά με την εφαρμογή διαφόρων οδηγιών για το νερό (π.χ. κατάλοιπα αστικών λυμάτων, νιτρικά άλατα, επιφανειακά ύδατα, κ.λπ.). Το ΚΚΕρ θα εστιάσει τις εργασίες του στον καθορισμό των οικολογικών παραμέτρων για την ποιότητα του ύδατος (προς υποστήριξη επίσης της υφιστάμενης γενικής ευρωπαϊκής μετρολογικής υποδομής), στον εντοπισμό των σημαντικών ρύπων, των δεικτών ποιότητας για τα εσωτερικά και τα παράκτια ύδατα και στον εντοπισμό των μικροβιολογικών κινδύνων, ειδικότερα στα λύματα, καθώς και στις κοινωνικοοικονομικές συνέπειες του νέου κανονιστικού πλαισίου. Στη συνάρτηση αυτή, οι δραστηριότητες του ΚΚΕρ θα πρέπει να συμβάλλουν στις έρευνες που αποσκοπούν στην ενσωμάτωση βελτιώσεων στην ποιότητα του ύδατος, την επεξεργασία λυμάτων, την ποιότητα του εδάφους και τις επιπτώσεις τους για την υγεία. Οι επιπτώσεις στην υγεία εξετάζονται στο κεφάλαιο «Ασφάλεια και ποιότητα των τροφίμων» του τμήματος 2.1 του παρόντος προγράμματος. Η έρευνα για την ολοκληρωμένη διαχείριση της παράκτιας ζώνης θα συνεχιστεί προκειμένου να παρασχεθούν προσεγγίσεις αναφοράς σε κοινοτικό επίπεδο.

Χερσαίοι πόροι

Το έδαφος και τα φυσικά τοπία αποτελούν το χώρο των περισσότερων ανθρώπινων δραστηριοτήτων και τα χαρακτηριστικά τους καθορίζονται από τις διαχειριστικές πρακτικές. Η περιβαλλοντική συνιστώσα της γεωργικής πολιτικής, καθώς και πολλά κοινοτικά νομοθετικά κείμενα (π.χ. η οδηγία για το νερό, οι προοπτικές χωροταξικής ανάπτυξης, τα θέματα αστικής πολιτικής, αλλαγή του κλίματος και άλλα) πραγματεύονται μια σειρά τέτοιων θεμάτων. Το ΚΚΕρ θα παράσχει υποστήριξη για την ανάπτυξη μιας κοινής πλατφόρμας για την ολοκληρωμένη χωροταξική ανάλυση, ως βάση για τη χάραξη πολιτικής και την αξιολόγησή της. Οι λεκάνες απορροής θα χρησιμοποιηθούν ως μονάδες μελέτης για την αξιολόγηση των διαφόρων διαδικασιών και επιπτώσεων. Η εκτενής βάση δεδομένων την οποία διαχειρίζεται το Ευρωπαϊκό Εδαφολογικό Γραφείο θα επεκταθεί περαιτέρω μέσω δικτύωσης· θα ενισχυθεί επίσης η τρέχουσα συνεργασία με την Eurostat. Θα δοθεί προσοχή στην ανάπτυξη εργαλείων και στην παροχή πληροφοριών για τα φυσικά τοπία στο πλαίσιο της δασοκομίας, της χρήσης γης και της διατήρησης της βιοποικιλότητας. Θα παρασχεθεί υποστήριξη στην περιβαλλοντική συνιστώσα της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής όσον αφορά την ανάλυση του φυσικού τοπίου και τη χρήση δεικτών. Θα παραχθούν πληροφορίες για την κατάσταση και τις μεταβολές του αστικού και του περιφερειακού περιβάλλοντος. Οι εργασίες θα στηριχθούν στη χρήση προηγμένων τεχνικών τηλεανίχνευσης, συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών και μοντελοποίησης χωροταξικών διαδικασιών.

Συμβολή στην αειφόρο ανάπτυξη

Οι εργασίες για την αειφόρο ανάπτυξη χαρακτηρίζουν όλο το πρόγραμμα του ΚΚΕρ, ενώ δίνεται προσοχή στην ενσωμάτωση της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής διάστασης. Οι εργασίες για την ενσωμάτωση αυτήν θα αφορούν κατά κύριο λόγο την αειφόρο ανάπτυξη και το ρόλο που πρέπει να διαδραματίζουν οι διάφοροι παράγοντες.

Συγκεκριμένα, το ΚΚΕρ θα εκπονήσει ένα ενεργό πρόγραμμα που θα αποσκοπεί στη διάδοση γνώσεων και πληροφοριών (συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας υποστήριξης ερευνητών και επιτόπιων επιχειρήσεων) σχετικά με αποτελεσματικές πρακτικές για την υλοποίηση της αειφόρου ανάπτυξης. Θα ληφθεί επίσης υπόψη η εκπόνηση μεθοδολογιών και εργαλείων για την ενσωμάτωση της ανάπτυξης και της βιοποικιλότητας ή/και της διατήρησης του τοπίου.

Το ΚΚΕρ θα βασιστεί στην πείρα του για την περαιτέρω ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού δικτύου, των διαφόρων οικοτοποθεσιών που συστάθηκαν από τα κράτη μέλη τα τελευταία χρόνια.

— Ενέργεια και εξοικονόμηση ενέργειας

Το πρωτόκολλο του Κυότο έδωσε κρίσιμη διάσταση στο διάλογο για την ενέργεια, δεδομένου ότι η χρήση ενέργειας και οι μεταφορές, οι δύο ακρογωνιαίοι λίθοι της οικονομικής ζωής, έχουν σημαντικότερες επιπτώσεις στην εκπομπή θερμοκηπιακών αερίων. Στην πρόσφατη Πράσινη Βίβλο και στην ανακοίνωση για τις «Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας» υπογραμμίζεται η σημασία των νέων και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και η ενεργειακή αποδοτικότητα και η ενεργειακή τεχνολογία για την ασφάλεια του εφοδιασμού.

Η πείρα του ΚΚΕρ στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ενεργειακής πολιτικής και της ενεργειακής τεχνολογίας θα αξιοποιηθεί ώστε να παρασχεθεί υποστήριξη στα νεοεμφανιζόμενα προβλήματα της Κοινότητας σε μια ελευθερομένη αγορά· οι σχετικές εργασίες προβλέπεται να εστιαστούν στους ακόλουθους τομείς:

- ανάπτυξη συστημάτων αναφοράς — μέσω διαπιστευμένων εργαστηρίων και συστημάτων πιστοποίησης — για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (με προτεραιότητα στην ηλιακή ηλεκτρική ενέργεια), στην αποθήκευση και χρήση ενέργειας στα κτίρια·
- αξιολόγηση της τεχνολογίας, δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας, δραστηριότητες επικύρωσης και μοντελοποίησης νέων και συμβατικών ενεργειακών τεχνολογιών, με ιδιαίτερη προσοχή στην ασφάλεια, την αποδοτικότητα, την εξοικονόμηση ενέργειας, τις τεχνολογίες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από απόβλητα και βιομάζα, καθώς και τις επιδόσεις της καύσης αποβλήτων·
- ενεργειακά σενάρια και προβλέψεις στο πλαίσιο των εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων και εκτίμηση της αγοράς για τεχνολογίες νέων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε μια ανταγωνιστική ενεργειακή οικονομία.

Περιβαλλοντική εκτίμηση

Η ανάγκη μιας «ολοκληρωμένης» εκτίμησης της ποιότητας του περιβάλλοντος αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο. Το ΚΚΕρ θα υποστηρίξει τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για αειφόρο ανάπτυξη, με εκπόνηση κατάλληλων εργαλείων ολοκληρωμένης αξιολόγησης των πολιτικών και με δραστηριότητες που οδηγούν στην ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών μελημάτων στις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Ευρωπαϊκό Γραφείο για την Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχο της Ρύπανσης θα συνεχίσει τις εργασίες του, στο πλαίσιο της σχετικής οδηγίας, για την αξιολόγηση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών με σκοπό τη μείωση της ρύπανσης σε επιλεγμένους βιομηχανικούς τομείς. Χρειάζονται πολύπλοκα σενάρια εκπομπών για τον συσχετισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης με τις παγκόσμιες μεταβολές. Η διαχείριση των αποβλήτων αποτελεί σημαντικό τομέα στον οποίον πρέπει να διεξαχθεί ολοκληρωμένη ανάλυση από το στάδιο παραγωγής αποβλήτων μέχρι την επεξεργασία και τη διάθεσή τους. Η ακεραιότητα του περιβάλλοντος και η ανθρώπινη υγεία αποτελούν έναν άλλο τομέα ολοκληρωμένων μελετών στον οποίο θα συμβάλει το ΚΚΕρ. Θα αναπτυχθούν νέα εργαλεία εκτίμησης και προσεγγίσεις της οικολογικής προκειμένου να εξεταστούν θέματα όπως η ατμοσφαιρική ρύπανση και οι προσμειξές στα ύδατα (ενδοκρινικοί αναστολείς, βιοκτόνα και φαρμακευτικά παρασκευάσματα). Το ΚΚΕρ θα παράσχει επίσης μεθοδολογική υποστήριξη για την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στην παροχή αναπτυξιακής βοήθειας.

Το ΚΚΕρ θα συμβάλει στην εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας όσον αφορά την ανταλλαγή δεδομένων περιβαλλοντικής παρακολούθησης (συμπεριλαμβανομένης της ραδιενέργειας) και πληροφοριών (μέσω σύγκρισης μοντέλων) υπό συνήθεις συνθήκες και υπό συνθήκες έκτακτης ανάγκης.

Το ΚΚΕρ θα εξακολουθήσει να δίνει βάρος στις διασυνδέσεις και στις επιπτώσεις μεταξύ πολιτικών, ως ειδική συμβολή στην υλοποίηση των πρακτικών για τη αειφόρο ανάπτυξη σε κοινοτικό επίπεδο.

Στήριξη της GMES

Η ανάγκη ανεξάρτητων πληροφοριών για βασικά ζητήματα που επηρεάζουν το παγκόσμιο περιβάλλον και την ασφάλεια των πολιτών αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο. Η GMES είναι μια ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για την εφαρμογή λειτουργικών υπηρεσιών συλλογής, ανάλυσης και διάδοσης μιας σειράς πληροφοριακών στοιχείων όσον αφορά τις μεταβολές που επηρεάζουν την ποιότητα του περιβάλλοντος, τη διαθεσιμότητα και τη διαχείριση των πόρων, τους φυσικούς κινδύνους και τις καταστροφές. Η GMES υλοποιείται με το διττό μέλημα της διατήρησης του περιβάλλοντος του πλανήτη και της μείωσης ή της πρόβλεψης των απειλών για την ασφάλεια του πολίτη. Εστιάζεται πρωτίτως στη χρήση τεχνικών γεωσκόπησης με σκοπό να διατηρηθεί μακροπρόθεσμα η κατάλληλη εποπτεία των κυριότερων παραμέτρων τοπίου (όπως η κάλυψη γης, η χρήση γης, η υποβάθμιση ή η μείωση πόρων) σε διάφορα γεωγραφικά επίπεδα. Θα χρειαστούν επίσης τεχνικές που υποστηρίζουν την εκτίμηση των φυσικών κινδύνων και τη διαχείριση καταστροφικών γεγονότων. Το ΚΚΕρ θα εστιάσει τις εργασίες του στην ανάπτυξη εφαρμογών σχετικών με την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες συναρμολογούνται με την ιδέα της GMES ως προς τρεις τομείς εργασίας: υποστήριξη των διεθνών περιβαλλοντικών συμφωνιών, εκτίμηση κινδύνων και καταστροφών και αξιολόγηση της πίεσης που ασκείται στο περιβάλλον.

2.3. Τεχνολογικές προοπτικές

Όλο και περισσότερο ο καθορισμός των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξαρτάται από την έγκαιρη πρόβλεψη και κατανόηση των εξελίξεων στην επιστήμη και στην τεχνολογία και στο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον. Η τεχνογνωσία του ΚΚΕρ στην ανάλυση των σχέσεων μεταξύ τεχνολογίας και κοινωνίας και η πείρα του στο συντονισμό της διατομεακής και πολυεπιστημονικής έρευνας προοπτικών σε διεθνή κλίμακα θα συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων του ΕΧΕ. Σε όλο το πρόγραμμα πλαίσιο 2002-2006, οι δραστηριότητες του ΚΚΕρ στο εν λόγω ερευνητικό πεδίο βασίζονται στη στενή συνεργασία με την ΓΔ ΕΤΑ και άλλες ΓΔ πελάτες. Η συγκεκριμένη δραστηριότητα θα εστιασθεί στα εξής:

- ανάλυση τεχνολογικών και οικονομικών προοπτικών
- διεθνές βήμα συζητήσεων για τη συνεργασία στην ανάλυση προοπτικών

Ανάλυση τεχνολογικών και οικονομικών προοπτικών

Το ΚΚΕρ θα αναλάβει μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες μελέτες ανάλυσης προοπτικών για τις καθοριστικής σημασίας τεχνολογικές εξελίξεις που επηρεάζουν την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις σχετικές επιπτώσεις τους στην οικονομική ανάπτυξη, την αιχμή ανάπτυξη, την απασχόληση, την κοινωνική συνοχή και την ανταγωνιστικότητα. Η εν λόγω δραστηριότητα θα παράσχει επίσης ανάλυση υποδομής και πληροφορίες που θα είναι πολύτιμες για την εκτέλεση των εργασιών του ΚΚΕρ στους συγκεκριμένους τομείς αρμοδιότητάς του. Θα περιλαμβάνει ανάλυση προοπτικών με σκοπό τον εντοπισμό των τεχνολογικών δυσλειτουργιών και δυνατοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των ποσοτικών εκτιμήσεων· εντοπισμό των πολλά υποσχόμενων τεχνολογιών και των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την υιοθέτησή τους.

Διεθνές βήμα συζητήσεων για τη συνεργασία στην ανάλυση προοπτικών

Το ΚΚΕρ θα ενισχύει τις ερευνητικές του σχέσεις με διεθνείς ομάδες προβληματισμού και υψηλού επιπέδου συμβούλους, δίνοντας συνέχεια σε επιτυχή υφιστάμενα επιτεύγματα (π.χ. το δίκτυο ESTO — Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Επιστήμης και Τεχνολογίας, η Ομάδα Οικονομολόγων Υψηλού Επιπέδου) και επιδιώκοντας τη δημιουργία ενός διεθνούς πλαισίου συνεργασίας για την ανάλυση προοπτικών. Η ύπαρξη ενός μηχανισμού για την κοινή χρήση αναλύσεων όσον αφορά τις κυριότερες νεοεμφανιζόμενες προκλήσεις, θα αποδειχθεί ιδιαίτερα χρήσιμη για την προαγωγή του ρόλου της Ευρώπης κατά τη διεξαγωγή του διεθνούς διαλόγου για την επιστήμη και τη διακυβέρνηση. Θα καθιερωθεί κοινό σύστημα αναφοράς για την ανάλυση προοπτικών με γνώμονα την πολιτική, στο πλαίσιο των περιφερειακών μέτρων, με ιδιαίτερη προσοχή στις υποψήφιες χώρες.

2.4. Υλικά αναφοράς και μετρήσεις

Η αναγνώριση των προτύπων και των μετρήσεων στα προϊόντα αποτελεί σημαντική συνιστώσα για την υλοποίηση των πολιτικών της Κοινότητας που αφορούν την ασφάλεια των καταναλωτών, το ελεύθερο εμπόριο, την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας και τις εξωτερικές σχέσεις. Το ΚΚΕρ θα υποστηρίξει περαιτέρω την υφιστάμενη ή αναπτυσσόμενη ευρωπαϊκή μετρολογική υποδομή για την παραγωγή αποτελεσμάτων αποδεδειγμένης ποιότητας, την ανάπτυξη ειδικών μετρήσεων αναφοράς, την παραγωγή πιστοποιημένων υλικών αναφοράς (ΠΥΑ) ώστε να βελτιωθεί η παγκόσμια αποδοχή τους, την οργάνωση διεθνών προγραμμάτων αξιολόγησης των μετρήσεων και θα δημιουργήσει διακρατικές βάσεις δεδομένων για την υποστήριξη των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για ολόκληρο το πρόγραμμα εργασίας του ΚΚΕρ, απαιτούνται εγκεκριμένες μέθοδοι και υλικά αναφοράς για το περιβάλλον, την ασφάλεια των τροφίμων, τη δημόσια υγεία ή την πυρηνική βιομηχανία. Εκτός του έργου που περιγράφεται στα παραπάνω τμήματα, το ΚΚΕρ σκοπεύει να υποστηρίξει τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Συστήματος Πιστοποιημένων Υλικών Αναφοράς. Το εν λόγω σύστημα θα παράσχει στο ΚΚΕρ τη δυνατότητα να παρέχει τεκμηριωμένες συμβουλές στις υπηρεσίες της Επιτροπής, όταν χρειάζεται, για τη νομοθεσία και την πρακτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι σχετικές δραστηριότητες θα καλύπτουν:

- το Κοινοτικό Γραφείο Αναφοράς (BCR)⁽¹⁾ και τα βιομηχανικά πιστοποιημένα υλικά αναφοράς
- τη μετρολογία στη χημεία και τη φυσική

BCR και βιομηχανικά πιστοποιημένα υλικά αναφοράς

Η εν λόγω δραστηριότητα αφορά την ανάπτυξη εννοιών και τεχνικών για την παραγωγή και την πιστοποίηση υλικών αναφοράς με στόχο τη βελτίωση της παγκόσμιας αποδοχής τους στο πλαίσιο της συμφωνίας αμοιβαίας αναγνώρισης μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και ΗΠΑ· εν προκειμένω, το ΚΚΕρ παρέχει συμβουλές στην ΓΔ «Εμπόριο». Οι εργασίες του ΚΚΕρ θα εστιασθούν στην παραγωγή υλικών αναφοράς που πιστοποιούνται από το BCR και νέων ΠΥΑ για τον έλεγχο των βιομηχανικών διαδικασιών και προϊόντων. Για την υποστήριξη της ΓΔ ΕΤΑ, το ΚΚΕρ θα επεκτείνει, στο μέτρο του δυνατού, την αρμοδιότητά του, για την αποθήκευση και διανομή των πιστοποιημένων από το BCR υλικών αναφοράς στη διαχείριση της παραγωγής και στην πιστοποίηση νέων ΠΥΑ που προέρχονται από έμμεσες δράσεις. Τα πυρηνικά υλικά αναφοράς που χρησιμοποιούνται για τις διασφαλίσεις και τη λογιστική παρακολούθηση πυρηνικών υλικών θα επεκταθούν και στο περιβάλλον.

⁽¹⁾ Bureau Communautaire de Référence.

Η μετρολογία στη χημεία και τη φυσική

Οι πληροφορίες που παράγονται από τη μελέτη της αλληλεπίδρασης νετρονίων και ύλης έχουν θεμελιώδη σημασία για πολλούς τομείς εφαρμογών. Θα διατηρηθούν υποδομές για συστηματικές μελέτες βασικής μετρολογίας στη φυσική σε μεγάλο φάσμα ενεργειών, δίνοντας έμφαση στη σημασία της για την κατάρτιση. Η δραστηριότητα «μετρολογία ραδιονουκλεϊδίων» αναπτύσσεται προς υποστήριξη της διατροφικής, χημικής και περιβαλλοντικής ασφάλειας. Το ΚΚΕρ θα εξακολουθήσει να εκπροσωπεί την Επιτροπή στους διεθνείς οργανισμούς που είναι υπεύθυνοι για την ανάπτυξη ενός παγκοσμίου συστήματος χημικών μετρήσεων. Στα στρατηγικά καθήκοντα περιλαμβάνεται η ανάπτυξη τεχνικών πρωτογενών μετρήσεων, η παραγωγή και πιστοποίηση ισοτοπικών υλικών αναφοράς και η οργάνωση των Διεθνών Προγραμμάτων Αξιολόγησης Μετρήσεων. Τα συγκεκριμένα θέματα εξαρτώνται από τις απαιτήσεις της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι δε αξιολογήσεις στηρίζονται σε μεγάλο βαθμό στη συμμετοχή πολλών εργαστηρίων, ιδίως δε εκείνων τα οποία μπορούν να αποτελέσουν σημεία αναφοράς στον τομέα ή στην περιφέρειά τους. Μέσω της δημιουργίας δικτύων (δίκτυο PECOMET και MetMED), θα παρασχεθεί υποστήριξη στις υποψήφιες χώρες και στις χώρες της Μεσογείου για την ανάπτυξη ενός δομημένου συστήματος μετρήσεων στη χημεία.

2.5. Δημόσια ασφάλεια και καταπολέμηση της απάτης

Τα θέματα δημόσιας ασφάλειας — διάδοση όπλων μαζικής καταστροφής, παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, παραβιάσεις της ιδιωτικής ζωής και ευπρόσβλητη φύση του Διαδικτύου, κίνδυνοι φυσικών ή τεχνολογικών καταστροφών — απαιτούν συντονισμένη διεθνή προσέγγιση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχει ένα πλαίσιο προσέγγισης μέσω πολλών μηχανισμών και συγχρόνως έχει διακηρύξει τη μηδενική της ανοχή στην απάτη. Οι εν λόγω πολιτικές πρωτοβουλίες και δεσμεύσεις χρειάζονται επιστημονική και τεχνική υποστήριξη και το ΚΚΕρ διαμορφώνει το πρόγραμμά του για να ανταποκριθεί άμεσα σε ορισμένες από αυτές τις ειδικές απαιτήσεις. Το ΚΚΕρ έχει αναπτύξει επί σειρά ετών μια ευρεία και γενικώς αναγνωρισμένη τεχνογνωσία στο γενικό τομέα της ασφάλειας και της καταπολέμησης της απάτης, στη διαχείριση μεγάλων υποδομών πληροφοριών και στο χειρισμό πολύπλοκων συστημάτων. Στο πρόγραμμα πλαίσιο 2002-2006, αυτή η τεχνογνωσία θα τεθεί στη διάθεση των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων χρηστών, ανάλογα με τις προτεραιότητες και τις ανάγκες τους. Θα δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην εκμετάλλευση δικτύων με άλλα ερευνητικά ιδρύματα και ενδιαφερομένους, προκειμένου να εμβαθυνθεί και να διευρυνθεί η παρεχόμενη υποστήριξη. Οι εργασίες του ΚΚΕρ θα εστιαστούν στα ακόλουθα θέματα:

- διεθνής ανθρωπιστική ασφάλεια
- φυσικοί και τεχνολογικοί κίνδυνοι και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης
- ασφάλεια του κυβερνοχώρου
- παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και καταπολέμηση της απάτης

Διεθνής ανθρωπιστική ασφάλεια

Το ΚΚΕρ θα εξακολουθήσει να δίνει βάρος στις τεχνικές πτυχές των μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την άρση ναρκοπεδίων για ανθρωπιστικούς λόγους, πρώτον, με σκοπό τη βελτίωση των γνώσεων όσον αφορά την υφιστάμενη τεχνολογία εποπτείας και ανίχνευσης ναρκοπεδίων μέσω δοκιμών και συγκριτικής αξιολόγησης, δεύτερον, για την αξιολόγηση των νέων τεχνολογιών και, τρίτον, για τη βελτίωση της προβολής, της διαφάνειας και της αποδοτικότητας των δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν την άρση ναρκοπεδίων.

Το ΚΚΕρ θα συμβάλει επίσης, μέσω της πρωτοβουλίας GMES, στην ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής ικανότητας που θα επιτρέπει να τίθενται εγκαίρως στη διάθεση των ευρωπαϊκών πολιτικών ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής ανθρωπιστικής βοήθειας, ολοκληρωμένα δορυφορικά δεδομένα, περιβαλλοντικά δεδομένα καθώς και κοινωνικοοικονομικά δεδομένα.

Φυσικοί και τεχνολογικοί κίνδυνοι και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Το ΚΚΕρ θα εξακολουθήσει να υποστηρίζει τις προσπάθειες ανάπτυξης ενός ευρωπαϊκού πλαισίου για την πρόβλεψη, την εκτίμηση, τη διαχείριση και τη μείωση των κινδύνων στην Κοινότητα. Στο πρόγραμμα πλαίσιο 2002-2006, το ΚΚΕρ θα αναπτύξει περαιτέρω μια συστηματική προσέγγιση για τη διαχείριση των φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων. Όσον αφορά τους τεχνολογικούς κινδύνους — από αεροπορικά επεισόδια και βιομηχανικά ατυχήματα — οι προσπάθειες του ΚΚΕρ θα εστιαστούν στη λειτουργία και τη βελτίωση εναρμονισμένων ευρωπαϊκών συστημάτων παρακολούθησης (ECCAIRS⁽¹⁾), MAHB⁽²⁾, EPERC⁽³⁾), τα οποία θα επεκταθούν περαιτέρω στις υποψήφιες χώρες. Για τους φυσικούς κινδύνους, το ΚΚΕρ θα προσπαθήσει να παράσχει στην Ευρώπη την ίδια ικανότητα. Ταυτόχρονα, θα συνεχιστούν οι προσπάθειες για την ανάπτυξη μιας κοινής ευρωπαϊκής προσέγγισης για τις πλημμύρες και τις πυρκαγιές των δασών, με επίκεντρο την ολοκλήρωση της προηγμένης μοντελοποίησης, τα συμβατικά δεδομένα και τα δορυφορικά δεδομένα. Θα αναπτυχθεί η διασύνδεση με την πρωτοβουλία GMES. Διάφορα δίκτυα, όπως το ευρωπαϊκό δίκτυο εργαστηρίων σεισμικής τεχνολογίας θα επεκταθούν σε διεθνές επίπεδο. Επίσης, το ΚΚΕρ, σε συνεργασία με ευρωπαϊκούς εταίρους, θα δημιουργήσει ένα δίκτυο πειραματικών εγκαταστάσεων για την ανάπτυξη μιας κοινής ολοκληρωμένης πρωτοβουλίας για τη δομική ασφάλεια.

⁽¹⁾ Ευρωπαϊκό Κέντρο Συντονισμού των Συστημάτων Κοινοποίησης Αεροπορικών Επεισοδίων.

⁽²⁾ Γραφείο Κινδύνων Μειζόνων Ατυχημάτων.

⁽³⁾ Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας Εξοπλισμού υπό Πίεση.

Το ΚΚΕρ θα χρησιμοποιεί το εσωτερικό του επιστημονικό δυναμικό και τις σχέσεις του με επιστημονικά δίκτυα για να συμβάλει στη δημιουργία ενός μηχανισμού στήριξης της διαδικασίας λήψης αποφάσεων κατά τη διαχείριση κινδύνων.

Ασφάλεια του κυβερνοχώρου

Το ΚΚΕρ θα αξιοποιήσει την πείρα που αποκτήθηκε κατά την υποστήριξη της πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αξιοπιστία, τα συστήματα εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, καθώς και το παρατηρητήριο συστημάτων ηλεκτρονικών πληρωμών. Σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής και τους οργανισμούς των κρατών μελών, το ΚΚΕρ θα υποστηρίξει την κατάλληλη απάντηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους κινδύνους που συνδέονται με την εγκληματικότητα στον κυβερνοχώρο, την παραβίαση της ιδιωτικής ζωής και την ευπρόσβλητη φύση του Διαδικτύου. Οι προσπάθειες θα επικεντρωθούν στις μεθόδους καλύτερου προσδιορισμού των εν λόγω κινδύνων, στα κριτήρια αξιολόγησης των τεχνικών αντιμέτρων και στις δοκιμές αυτών στις εγκαταστάσεις του ΚΚΕρ, καθώς και στην ανάπτυξη κατάλληλων και εναρμονισμένων μέτρων, ενδείξεων και στατιστικών, κατόπιν διαβουλεύσεων με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπόλ. Το ΚΚΕρ θα διατηρήσει επίσης μια ιστοσελίδα στο Διαδίκτυο με θέμα την εγκληματικότητα στον κυβερνοχώρο και θα κάνει αναφορά για την πρόοδο που επιτυγχάνεται στο βήμα συζήτησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει συσταθεί στο πλαίσιο της ανακοίνωσης της Επιτροπής «Για μια ασφαλέστερη Κοινωνία της Πληροφορίας με τη βελτίωση της ασφάλειας των υποδομών πληροφόρησης και την καταπολέμηση του εγκλήματος πληροφορικής».

Παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και καταπολέμηση της απάτης

Το ΚΚΕρ υποστηρίζει τις προσπάθειες της Επιτροπής για αύξηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων καταπολέμησης της απάτης, τόσο με την παροχή προηγμένων τεχνολογιών σε φορείς που λειτουργούν σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και με την παροχή υποστήριξης στα κράτη μέλη όσον αφορά τη χρήση των πλέον σύγχρονων τεχνολογιών. Το ΚΚΕρ, σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής, θα εξακολουθήσει να παρέχει την ενδεδειγμένη υποστήριξη στην Κοινή Γεωργική Πολιτική, στην Κοινή Αλιευτική Πολιτική και στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF). Παράλληλα με τη διερεύνηση των εφαρμογών των νέων τεχνολογιών — ανάλυση DNA για αναγνώριση εκτρεφόμενων ζώων, ερμηνεία δορυφορικών εικόνων για την επιτήρηση καλλιεργούμενων εκτάσεων ή την αναγνώριση αλιευτικών σκαφών, αντιπαραβολή της ισοτοπικής ανάλυσης ποτών και τροφίμων για τον προσδιορισμό του περιεχομένου και της προέλευσής τους, συγκέντρωση πληροφοριών από πηγές ελεύθερης πρόσβασης, γλωσσική τεχνολογία για την ανάλυση πολυγλωσσικών εγγράφων — το ΚΚΕρ θα εξακολουθήσει να παρέχει στους πελάτες του ολοκληρωμένες γνώσεις που καλύπτουν τον πλήρη κύκλο, από την αναζήτηση, την ανάκτηση, την απεικόνιση έως τη σύμπτυξη και την αξιολόγηση δεδομένων.

Το ΚΚΕρ θα αξιοποιήσει επίσης τη μεθοδολογική του πείρα προκειμένου να παράσχει εγκαίρως αξιόπιστες και περισσότερο κοινωνικά προσανατολισμένες πληροφορίες κατά τη διαδικασία χάραξης πολιτικής. Για τις επίσημες στατιστικές, ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί μέσω του συντονισμού θεματικών ερευνητικών δικτύων, από κοινού με το Eurostat, δίνοντας έμφαση σε βραχυπρόθεσμους δείκτες, τους κύκλους της οικονομικής συγκυρίας και την οικονομική ανάλυση, καθώς και μέσω της εκπόνησης μιας μεθοδολογίας διασφάλισης της ποιότητας για την επιστημονική συμβολή στη διακυβέρνηση.

Θα δοθεί μεγαλύτερη σημασία στην έγκαιρη προειδοποίηση και στη διερεύνηση των τάσεων, τη διάδοση, την ευαισθητοποίηση και την ανταλλαγή γνώσεων με συνεργαζόμενα εργαστήρια των κρατών μελών. Το πρόβλημα της απάτης δεν θα εξεταστεί σε μεμονωμένη βάση, αλλά σε συστημικό επίπεδο — ανάπτυξη διαδικασιών και κανονιστικών ρυθμίσεων που συνεπάγονται λιγότερη γραφειοκρατία και είναι από τη φύση τους λιγότερο ευπρόσβλητες στις απάτες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΠΟΣΟΥ ΠΟΥ ΚΡΙΝΕΤΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Δραστηριότητα	Ποσό (εκατομμ. EUR)
Τρόφιμα, χημικά προϊόντα και υγεία	212
Περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη	286
Οριζόντιες δράσεις	
— Τεχνολογικές προοπτικές· Υλικά αναφοράς και μετρήσεις· Δημόσια ασφάλεια και καταπολέμηση της απάτης ⁽¹⁾	
— Ερευνητική κατάρτιση Πρόσβαση σε υποδομές ⁽²⁾	262
Σύνολο	760 ⁽³⁾ ⁽⁴⁾

(1) Για τη δραστηριότητα αυτή θα χορηγηθούν 222 εκατομμ. EUR κατ' ανώτατο όριο.

(2) Για τη δραστηριότητα αυτή θα χορηγηθούν 40 εκατομμ. EUR κατ' ανώτατο όριο.

(3) Από τα οποία το 6% περίπου ενδέχεται να χορηγηθεί για διερευνητική έρευνα και 2% κατ' ανώτατο όριο για την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του ΚΚΕρ και τη μεταφορά τεχνολογίας.

(4) Το σύνολο αυτό περιλαμβάνει τη συνεισφορά του προϋπολογισμού του ΚΚΕρ η οποία απαιτείται για τη συμμετοχή του σε έμμεσες δράσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΕΙΔΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

1. Η Επιτροπή, αφού ζητήσει τη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΚΕρ, θα προχωρήσει στην υλοποίηση της άμεσης δράσης με βάση τους επιστημονικούς στόχους και το περιεχόμενο του Παραρτήματος Ι. Οι δραστηριότητες που σχετίζονται με την παρούσα δράση θα υλοποιηθούν στα αρμόδια ινστιτούτα του ΚΚΕρ.
2. Κατά την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του, το ΚΚΕρ, όπου είναι σκόπιμο και εφικτό, οργανώνει ή συμμετέχει σε δίκτυα δημόσιων και ιδιωτικών εργαστηρίων στα κράτη μέλη ή σε ευρωπαϊκές ερευνητικές κοινοπραξίες (consortia) με σκοπό την υποστήριξη της ευρωπαϊκής διαδικασίας χάραξης πολιτικής. Θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη συνεργασία με τη βιομηχανία και ειδικότερα με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι ερευνητικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες μπορούν επίσης να συνεργαστούν σε σχέδια, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 6 του προγράμματος πλαισίου και, κατά περίπτωση, στο πλαίσιο συμφωνιών επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας μεταξύ της Κοινότητας και των ενδιαφερόμενων τρίτων χωρών. Θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη συνεργασία με ερευνητικά εργαστήρια και ινστιτούτα των υποψήφιων χωρών και των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και της πρώην Σοβιετικής Ένωσης.

Το ΚΚΕρ θα χρησιμοποιήσει επίσης κατάλληλους μηχανισμούς για το συνεχή προσδιορισμό των απαιτήσεων και των αναγκών των πελατών και των χρηστών του, καθώς και για τη συμμετοχή τους στις σχετικές δραστηριότητες.

Οι γνώσεις που θα αποκτηθούν από την υλοποίηση των έργων θα διαδοθούν από το ίδιο το ΚΚΕρ (λαμβάνοντας υπόψη τους ενδεχόμενους περιορισμούς που επιβάλλει η τήρηση απορρήτου).

3. Τα συνοδευτικά μέτρα περιλαμβάνουν:
 - διοργάνωση των επισκέψεων του προσωπικού του ΚΚΕρ σε εθνικά εργαστήρια, σε βιομηχανικά εργαστήρια και σε πανεπιστήμια,
 - προώθηση της κινητικότητας νέων επιστημόνων, ιδίως από τις υποψήφιες χώρες, με ιδιαίτερη προσοχή στην ενθάρρυνση της συμμετοχής των γυναικών,
 - εξειδικευμένη κατάρτιση με σκοπό την υποστήριξη της εκπόνησης ή/και της εφαρμογής των ευρωπαϊκών πολιτικών με έμφαση στην πολυεπιστημονικότητα,
 - διοργάνωση επισκέψεων στα ινστιτούτα του ΚΚΕρ από επισκέπτες επιστήμονες και αποσπασμένους εθνικούς εμπειρογνώμονες, ιδίως από τις υποψήφιες χώρες, με ιδιαίτερη προσοχή στην ενθάρρυνση της συμμετοχής των γυναικών,
 - συστηματική ανταλλαγή πληροφοριών μέσω, μεταξύ άλλων, της διοργάνωσης επιστημονικών σεμιναρίων, εργαστηρίων και συμποσίων και μέσω επιστημονικών δημοσιεύσεων,
 - ανεξάρτητη επιστημονική και στρατηγική αξιολόγηση των επιδόσεων των σχεδίων και των προγραμμάτων.